

Totalforsvaret for en ny tid

Hilde Bøhn,
Seniorrådgiver
DSB

26. september 2017

Foto: Kai Myhre

DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap)

- Samordningsansvar på nasjonalt nivå for samfunnssikkerhet og beredskap
- Fagdirektorat brann, farlige stoffer, el- og produksikkerhet, Nød- og beredskapskommunikasjon
- Nødnett
- Sivilforsvaret
- Internasjonalt kontaktpunkt
- Etatsstyring av Fylkesmannen på samfunnssikkerhetsområdet
- Styrer Det Lokale EI-tilsynet
- Ca. 750 ansatte
 - Hovedkontor i Tønsberg
 - 5 EL-regioner
 - 20 sivilforsvarsdistrikter
 - 3 kurs- og kompetansesentre
- Underlagt Justis- og beredskapsdepartementet

Det helhetlige utfordringsbildet

- Klima
- Terror
- Helse
- Teknologi
- Tillit
- Sikkerhetspolitisk situasjon
- Økt migrasjon
- Hybride hendelser

Samfunnssikkerhet

- mer enn politi og forsvar

Samfunnssikkerhet dreier seg

- Vern om liv og helse, demokrati og styringsevne og kritiske samfunnsfunksjoner
- Bygge et samfunn som er inkluderende, robust og som har styrke til å møte det som måtte komme
- Være forberedt på å håndtere det vi ikke klarer å forutse
- Ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap – det generelle koordineringsansvaret og ansvaret for koordinering av tilsyn med aktiviteter, objekter og virksomhet med potensial for store ulykker

Kongelig resolusjon 24.06.2005

DSBs samordningsrolle

- Følger opp fylkesmennene i ivaretagelsen av deres samordningsrolle og oppfølging av kommuner
- Arbeider for effektiv og god dialog mellom berørte sentrale etater
- Har et ansvar for at sentrale etater er samordnet i sin kommunikasjon med fylkesmennene
- Har samordningsansvar i informasjonshåndteringen
- Fremmer overordnede problemstillinger for avklaring til overordnet departement

DSBs samordningsrolle

- Skal ikke bryte med de grunnleggende prinsippene for krisehåndtering
 - Ansvarsprinsippet
 - Likhetsprinsippet
 - Nærhetsprinsippet
 - Samvirkeprinsippet
- Ikke beslutningsmyndighet ut over normale strukturer

Instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet (samfunnssikkerhetsinstruksen) – ny fra 1. september

- Samfunnssikkerhet = samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og setter liv og helse i fare.
 - Naturhendelser, tekniske eller menneskelig feil eller bevisste handlinger
- Instruksen gjelder arbeidet med samfunnssikkerhet i sivil sektor innenfor hele krisespekteret fra fred via sikkerhetspolitisk krise til væpnet konflikt, herunder støtte og samarbeid innenfor totalforsvaret
- Systemet for sentral krisehåndtering gjelder i alle krisesituasjoner fra fredstidskriser til sikkerhetspolitiske kriser og væpnet konflikt.

Totalforsvaret

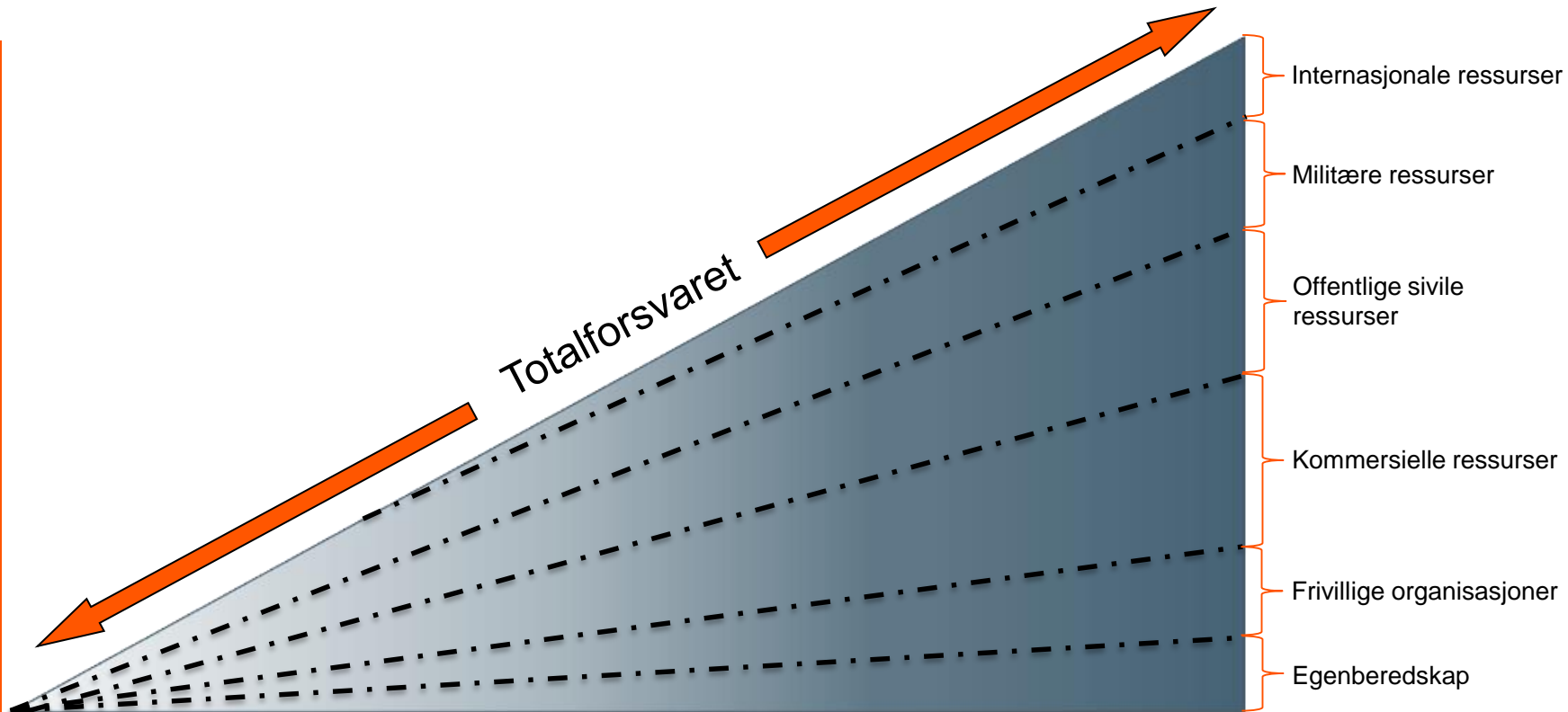
Tendenser i det sivile beredskapsarbeidet

- Sivilt beredskapsarbeid generelt økt oppmerksomhet i NATO
- Fokus på kollektivt forsvar og planverk
- Hybride trusler – rammer sivile aktører
- Norges totalforsvarskonseptet og HNS aktualiseres

Foto: DSB

Ressursene må finne hverandre gjennom hele krisespekteret

Totalforsvarskonseptet

- Totalforsvarskonseptet omfatter gjensidig støtte og samarbeid mellom sivil og militær side for å forebygge, planlegge for, og forhindre kriser, inkludert sikkerhetspolitiske kriser, væpnet konflikt og krig
- Samfunnets grunnleggende krisehåndteringsevne og Forsvarets kapasitet skal til sammen utgjøre den motstandskraften som er nødvendig for å kunne møte alle slags trusler mot det norske samfunnet.

NATO målsetting (non-military)

(NATO GRP 2016)

- Beskytte befolkningen, sikre at infrastruktur fungerer, sørge for funksjonell myndighetsutøvelse og at nødvendige samfunnstjenester fungerer.
(NATO, GRP 2016)

The Seven Baseline Requirements

1. Sikre kontinuitet for styresmaktene og kritiske offentlige tjenester
2. Sikre en robust kraftforsyning
3. Sikre evnen til å håndtere ukontrollert forflytning av mennesker
4. Sikre robust mat- og vannforsyning
5. Sikre evnene til å håndtere masseskadesituasjoner
6. Sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer
7. Sikre robuste transportsystemer

Regjeringen styrker totalforsvaret

Regjeringen.no

Tema ▼ Dokument ▼ Aktuelt ▼ Departement ▼ Regjering ▼

Du er her: regjeringen.no > Aktuelt > Regjeringen styrker totalforsvaret

Regjeringen styrker totalforsvaret

Pressemelding | Dato: 07.11.2016
| Nr: 112 - 2016

Regjeringen etablerer et program for videreutvikling av totalforsvaret og samfunnets motstandsdyktighet. En mer utfordrende sikkerhetspolitisk situasjon betyr at de som skal sikre samfunnet trenger bedre verktøy i verktøykassen.

- Jeg er fornøyd med at vi på sivil side nå har kommet et skritt lenger i arbeidet med å møte Forsvarets behov for sivil støtte og å styrke samfunnskritiske funksjoner, sier justis- og beredskapsminister Anders Anundsen (Frp).

Totalforsvarskonseptet omfatter gjensidig støtte og samarbeid mellom sivil og militær side. Siden den kalde krigens slutt har mye oppmerksomhet vært rettet mot Forsvarets muligheter til å bistå det sivile samfunnet i kriser.

- Som følge av endringene i det sikkerhetspolitiske bildet, er det nå behov for å fornye og styrke sivile myndigheters og det sivile samfunnets støtte til Forsvaret, sier Anundsen.

NATO understreker at sivil beredskap, krisehåndtering og robuste samfunnskritiske funksjoner er en forutsetning for det enkelte lands, og dermed alliansens, samlede beredskap og forsvar. NATO har vedtatt en rekke grunnleggende forventninger til medlemsstatene. I alle kriser skal landene sørge for å kunne opprettholde en fungerende nasjonal

Justis- og beredskapsdepartementet

TEMA

Samfunnsikkerhet og beredskap

Pressemelding fra Justis- og beredskapsdepartementet 7. november 2016:

«Totalforsvarskonseptet omfatter gjensidig støtte og samarbeid mellom sivil og militær side. Siden den kalde krigens slutt har mye oppmerksomhet vært rettet mot Forsvarets muligheter til å bistå det sivile samfunnet i kriser.

– Som følge av endringene i det sikkerhetspolitiske bildet, er det nå behov for å fornye og styrke sivile myndigheters og det sivile samfunnets støtte til Forsvaret, sier Anundsen.»

Foto: Helsedirektoratet

Målsettinger

- Utvikle et moderne totalforsvar tilpasset nye utfordringer, rammebetingelser og forutsetninger innen utgangen av 2020
- Styrke robustheten i det sivile samfunn for å øke samfunnets motstandsdyktighet mot alle typer kriser

Videreutvikling av totalforsvaret

- Utarbeide en felles plattform for planlegging
 - Alle myndigheter må ta inn over seg sin rolle i totalforsvaret og utvikle sin beredskap i henhold til dette
 - Næringsliv, private og frivillige må involveres
 - Øke evnen til å håndtere trusler som verken er entydige eller territorielt fokusert

JD
Programeier

Styringsgruppe:
JD, OED, SD, FD, NFD, UD, HOD

Totalforsvarsprogrammet

Administrasjon
Metodestøtte
Kommunikasjon

Kontinuitet i
styrings-
systemer og
offentlige
tjenester
(JD)

Robust kraft-
forsyning
(OED/NFD)

Ukontrollert
forflytning av
mennesker
(JD)

Robust mat-
og vann-
forsyning
(NFD/HOD)

Håndtere
masseskade
(HOD)

Robuste sivile
kommunikasjo
nssystemer
(SD)

Robuste
transportsyste
mer
(SD)

Sivile
beskyttelses-
tiltak
(JD/DSB)

Sivil støtte til
Forsvaret
(JD/DSB)

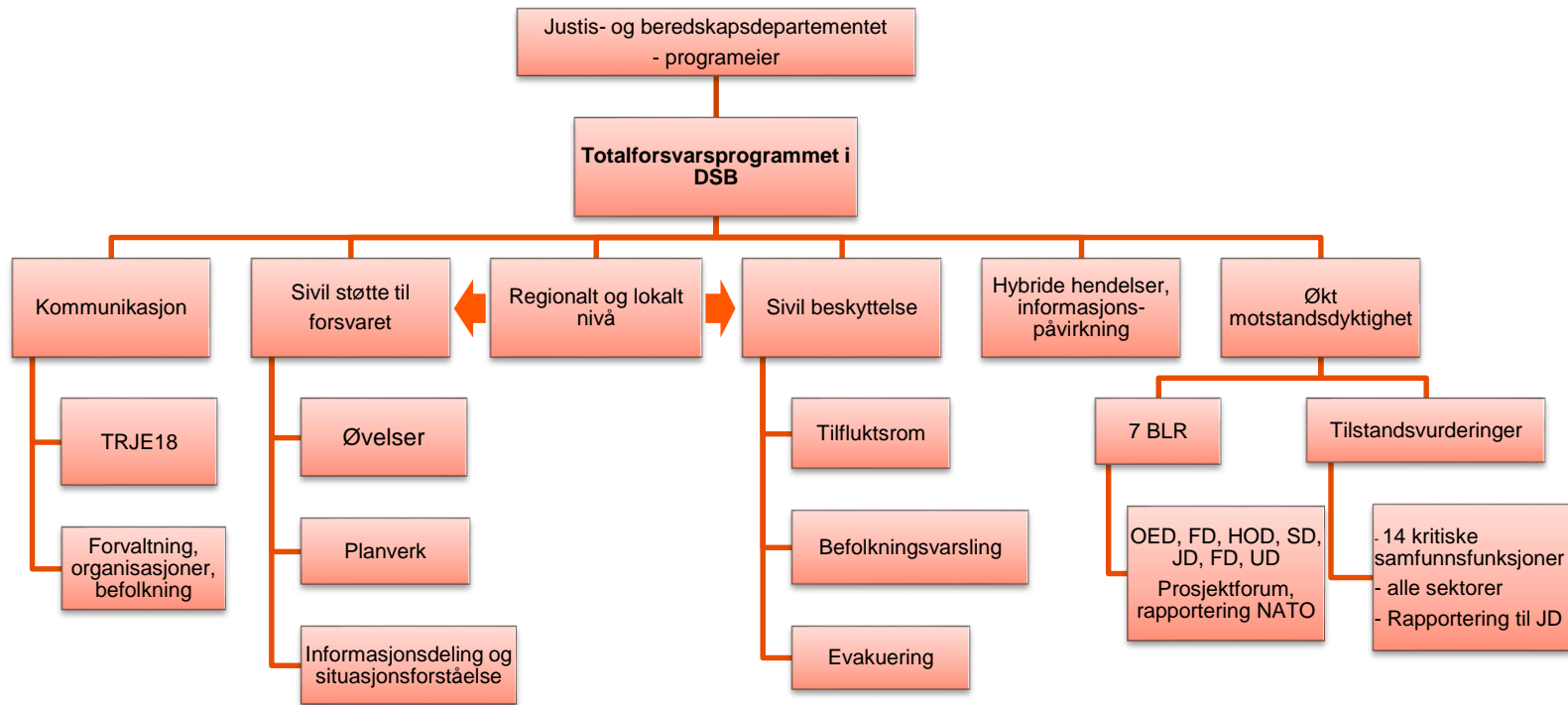
Relevante aktører:

Departementer, etater/direktorater, fylkesmenn, kommuner, kommersielle aktører,
frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner

DSBs rolle

- DSB koordinerer og administrerer programmet på etatsnivå:
 - holde oversikt over status og utfordringer
 - rapportere til JD på utfordringer det bør tas tak i
 - bidra med metode- og analysearbeid
 - delta og delta i de ulike prosjektene der det er ønskelig fra sektorene
 - bidra til sammenstilling av rapporteringene
 - opprette et prosjektforum for de prosjektansvarlige, og være sekretariat for forumet
- Lede arbeidet med sivil støtte til Forsvaret
 - øvelser, planverk, samvirke
- Sivil beskyttelse
 - Varsling, tilfluktsrom, evakuering

Totalforsvarsprogrammet i DSB

Felles plangrunnlag

Prosjektforum, seminarer, møter

Videreutvikling av totalforsvaret regionalt og lokalt

- Integreres i det kontinuerlige arbeidet med samfunnssikkerhet
 - Ved å følge opp krav og forventninger i blant annet Fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks og kommunal beredskapsplikt
- Gjensidig avstemme forventninger om støtte og samarbeid mellom Forsvaret, fylkesmannen og kommunene
- Se på lovmessige, administrative og økonomiske rammer for det regionale og lokale arbeidet med å øke robustheten og videreutvikle totalforsvaret

Vi må konkretisere forventningene:
**Hva vil det si å støtte
Forsvaret?**

Foto: Lars Magne Hovtun

Øvelser for Totalforsvaret

- Formålet med øvelsene er å styrke Forsvarets operative evne og å videreutvikle og samordne planverk på sivil og militær side
- Styrke norske sivile myndigheters evne til å jobbe sammen med det norske Forsvaret og støtte NATO i planleggingen og gjennomføringen av operasjoner på norsk territorium

Trident Juncture 18

- Øve mottak av allierte forsterkninger til Norge – vertslandstøtte
- LIVEX – en reell øvelse for regionale og lokale aktører
- CPX – øvelse for totalforsvaret, sterkere fokus på sivile problemstillinger

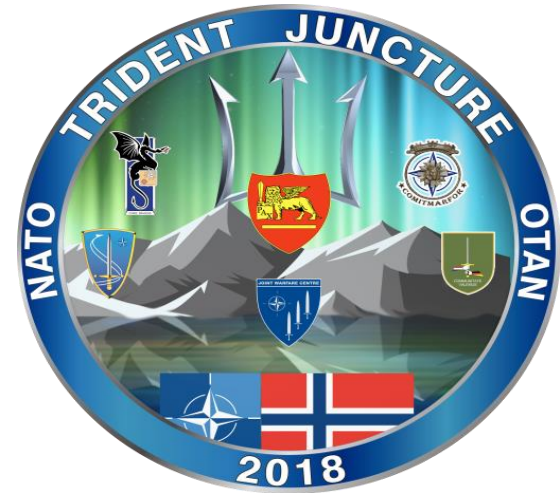

Foto: Forsvaret

Offentlig-privat samvirke

- Finne arenaer
 - Sentralt totalforsvarsforum
 - Fylkesberedskapsråd
 - Fagkonferanser
- Informasjonsutveksling – også gradert
- Økende avhengighet av kommersielle aktører i hele krisespekteret

Foto: Colourbox

Bruke etablerte krisehåndterings- mekanismer

Takk for
oppmerksomheten!

hilde.bohn@dsb.no

47 600 448